

Hogeschool *bericht*

Inhoud:

Krachtwijken	2
Interview Hans van Ewijk, Hogeschool Utrecht	2
Interview Jeanette Doornenbal, Hanze- hogeschool Groningen	4
Nieuwe RAAK-projecten	5
Interview RAAK in de hotelwereld	6
Nieuwjaarsbijeenkomst	7
Rekentoets	7
Reactie op de strategische agenda	8
Reactie op "Leerkracht van Nederland"	10
Jaarcongres HBO-Raad	13
Digitale tips	14

305

Krachtwijken

Op 10 december 2007 gaf minister Vogelaar voor Wonen, Wijken en Integratie de aftrap voor de uitvoering van de plannen in de veertig aandachtswijken. Zij deed dit samen met bewoners, wethouders, vertegenwoordigers van corporaties en andere maatschappelijke organisaties in Utrecht. Een Landelijke Alliantie van veertig maatschappelijke instellingen en organisaties heeft zich aangesloten bij de aanpak van de wijken. Onder het motto 'vierkant achter de wijk' hebben onder meer de HBO-raad, de Johan Cruyff Foundation, NOC*NSF en het Centrum voor Werk en Inkomen op de bijeenkomst aan-

gegeven hoe zij bij willen dragen aan de aanpak van de wijken.

Doekle Terpstra, voorzitter van de HBO-raad, lichtte tijdens de bijeenkomst de rol van de hogescholen binnen de krachtwijken toe. 'De problemen in de wijken vragen om een professionele en doelgerichte aanpak. Hogescholen hebben de kennis en de mensen in huis om dat te leveren. Hogescholen zijn via de opleidingen, stages en onderzoek betrokken bij de wijken en hun zorgen. We participeren in de opzet van brede scholen, gezonde leefstijl en versterking van de wijk economie. Onze studenten, onze docenten en onze lectoren dra-

gen graag een steentje bij. Dat doen we in bijna alle wijken.'

De hogescholen hebben de afgelopen jaren al vele projecten uitgevoerd die op uiteenlopende wijze hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van wijken. Er zijn ervaringen opgedaan, netwerken gevormd en duurzame samenwerkingsrelaties opgebouwd met lokale overheden, woningbouwcorporaties, scholen, gezondheidscentra, sportverenigingen en instellingen voor amateurkunst.

Hieronder een paar voorbeelden van hogescholen die actief zijn in de wijk.

Interview Hans van Ewijk

'Buurtbewoners zijn dé bron'

Hans van Ewijk is Lector Sociaal Beleid, Innovatie en Beroepsontwikkeling bij de Hogeschool Utrecht. Hij is ook voorzitter van het Kenniscentrum Sociale Innovatie waarin tien lectoren participeren. Het Kenniscentrum houdt zich onder meer bezig met buurt- en wijkbeleid, ook in de krachtwijken.

Van Ewijk: 'Ik wil wel direct de kantekening maken dat we ons niet alleen op de krachtwijken concentreren. Het kenniscentrum alleen richten op de vier wijken die hier in deze regio zijn aangewezen is te beperkt. Daarbij zijn we al jaren actief bezig met wijkbeleid. Voor ons betekent wijkbeleid dat onze professionals veel in die wijken aanwezig zijn en daarbij meer vraagstukgericht werken en minder, zoals nu nog, taakgericht. Je moet kij-

ken wat er in de buurten leeft, waar de oplossingen liggen. We moeten professionals opleiden die veel meer met open ogen en oren in die wijken actief zijn.'

WOK

'In de analyses van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) komt regelmatig naar voren dat het wijkbeleid van gemeentes vaak te oppervlakkig is. Gemeentes kennen de wijken zelf niet goed. Het beleid is dan ook zelden gebaseerd op de kennis en de krachten die in de buurt aanwezig zijn. Het gevolg is dat veel onderzoeken over de wijk in de prullenbak belanden. De buurt moet de kennis zelf gaan ontwikkelen. Op verzoek van de gemeente zijn we aan de slag gegaan met de vraag hoe je de problemen die in buurten spelen boven tafel kunt krijgen én hoe je de kennis en krachten in die buurt kunt mobiliseren om tot oplossingen te komen. We hebben nu een grootschalig project, waarbij we gebruik maken van zogenaamde WOK-teams. In deze Wijk en Onderzoek Kennisteam zitten bewoners uit de wijk, hulpverleners die in de buurt actief zijn en onderzoekers van de Hogeschool Utrecht en de Politieacademie.'

Verborgene krachten

De buurtbewoners en professionals uit de WOK-teams zijn volgens Van Ewijk dé bronnen om verborgen problemen boven water halen. 'Zij weten wat er echt in de wijken speelt. Vaak draait het om leefbaarheid en veiligheid binnen de wijk en wordt gekeken naar de versturende factoren, meestal de jeugd. Maar echte wijkproblemen kunnen veel dieper in families zitten. Hoe spoor je huiselijk geweld op, of eenzaamheid bij ouderen en mensen met psychische problemen? Daarnaast kunnen WOK-teams ook de verborgen krachten in de buurt opsporen. We gebruiken die buurtbewoners nog veel te weinig. Veel mensen vinden het leuk om gespot te worden als iemand die wat kan. Maar we weten het niet van elkaar. Het onderzoek voor de schotelantennes is een voorbeeld van

een goede manier om daar achter te komen.'

Schotelantennes

Voor er officieel met WOK-teams werd gestart, is een jaar ervaring opgedaan in een buurt die geen specifieke problemen kent, maar in onderzoeken altijd hoog scoort op ontevredenheid. 'Als je buurtbewoners wilt betrekken moet je onderzoek en actie dicht bij elkaar halen', benadrukt Van Ewijk. 'En liefst met een beetje aansprekende actie. Het eerste dat we in deze buurt hebben gedaan was contact zoeken met de bewoners van een flatgebouw vol schotelantennes. Er wonen voornamelijk Marokkaanse families.' Het idee was om de antennes samen een soort van boodschap te laten uitstralen naar de buurt. Hierbij moet gedacht worden aan het uiterlijk van de antennes. 'Studenten van onze hogeschool zijn in die flat alle woningen afgegaan om te gaan praten over die schotels. Ze kregen iedereen mee! Het werd een geweldige happening, met door kunstenaars beschilderde schotelantennes, een feestelijke onthulling en trotse bewoners. Het leuke van deze actie is dat de studenten met iedereen in contact kwamen. Naast de vragen over de antennes, hebben ze ook andere vragen gesteld en op die manier veel kennis vergaard over de gezinnen die in de flat wonen, over de interactie in die flat, de gelaagdheid, noem maar op. Met de actie is bereikt dat de bewoners met elkaar in gesprek zijn geraakt. Er ontstond veel meer communicatie. Daarnaast raakte ook andere buurtbewoners enthousiast. Die wilden ook allemaal zo'n schotelantenne.' Na deze en andere prikkelende acties wordt nu structureel onderzoek naar veiligheid gedaan. Er loopt bijvoorbeeld een onderzoek waarbij studenten de oudere broers van lastige jongetjes uit de buurt ondervragen. 'Je kunt de ouders erbij betrekken, maar misschien werkt dit nog beter. Het is ook een manier om broers meer verantwoordelijkheidsgevoel te geven.'

Permanente kennisbron

WOK-teams vormen volgens Van Ewijk een permanente kennisbron. 'Ze luisteren naar signalen uit die buurt, gaan op pad en onderzoeken. Daarbij is het belangrijk dat ze een kennisinstelling achter zich hebben om onderzoek te verrichten naar de gesignaleerde problemen. We willen in de toekomst ook graag meer studenten die in de buurten zelf wonen erbij betrekken, die zijn immers zelf ook buurtbewoner. De gemeente en de professionals in de wijken reageren tot nu toe heel enthousiast. We opereren met weinig middelen. Ook overstijgt je met deze aanpak de verkokering tussen de landelijke bureaus die je vaak tegenkomt in de wijken.' Het Kenniscentrum Sociale Innovatie is inmiddels bezig om op landelijk niveau methodieken te ontwikkelen om wijken te analyseren.

'De vicieuze cirkel doorbreken'

De Korrewegwijk en De Hoogte in Groningen vormen samen de Indische buurt en zijn door minister Vogelaar aangewezen als krachtwijk. De problemen in de wijk worden volgens Jeannette Doornenbal, lector Integraal Jeugdbeleid aan de Hanzehogeschool Groningen, steeds urgenter. Doornenbal vertelt over haar plannen om hier verbetering in te brengen.

Doornenbal: 'Er wordt altijd veel geïnvesteerd in steen en grond, maar weinig in sociale vernieuwing. De bedoeling van de gemeente is om met het geld voor de prachtwijken de sociale vernieuwing in de wijken een extra impuls te geven. Een van de drie zwaartepunten in de sociale actieplannen is ouder en kind. In de wijk is veel armoede, de ouders zijn laag opgeleid en er is sprake van veel jonge tienermoeders en alleenstaande ouders. Dat heeft nogal wat gevolgen voor het opgroeien van kinderen en de opvoedingscompetenties van ouders. Je ziet dat die kinderen zelf ook weer vaak een lagere opleiding kiezen, niet genoeg bewegen, ongezond leven, meer risicovol gedrag vertonen, meer uitvallen in het onderwijs, kortom, een vicieuze cirkel. Het is moeilijk duurzaam iets aan deze situatie te veranderen.'

Vensterschool

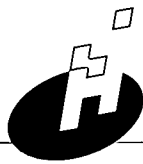
Doornenbal was vanuit het Lectoraat Integraal Jeugdbeleid betrokken bij alle discussies rond dit thema. Haar lectoraat houdt zich vooral bezig met vensterschoolontwikkeling. De drie speerpunten zijn: brede talentontwikkeling en achterstandsbestrijding, organisatie en samenwerking binnen de vensterschool en de professionalisering van de medewerkers. Het belang van vensterscholen voor de krachtwijken was voor de lector van-

zelfsprekend. Doornenbal diende twee plannen in bij de gemeente die beide werden goedgekeurd: de doorontwikkeling van de vensterschool, en in het verlengde daarvan de ontwikkeling van een geïntegreerd curriculum. 'We willen dat de vensterschool echt een basisvoorziening wordt in de wijk. Er gebeurt heel veel binnen en buiten de school, maar de samenhang ontbreekt. Het eerste wat we gaan doen is het aanbod van de vensterschool in kaart brengen, meer samenhang aanbrengen en het aanbod beter afstemmen op de wensen en behoeften van ouders en kinderen.'

De stad kent al sinds 1995 vensterscholen en er is volgens Doornenbal enorm veel gebeurd en bereikt, maar gezamenlijke plannen met duidelijke doelen ontbreken. 'Je ziet nu dat een vensterschool meer een bedrijfsverzamelgebouw is. Het is niet gebaseerd op een pedagogisch concept. Er zijn eigenlijk nooit gezamenlijke plannen ontwikkeld, ieder doet zijn eigen ding. Wij willen dus met alle partijen het pedagogische concept gaan bepalen. Ons uiteindelijke doel is natuurlijk om de risicofactoren te verminderen: hoe kun je leerachterstand en uitval verminderen, een beter rendement krijgen en brede talentontwikkeling. Ik geloof dat vensterscholen een grote rol kunnen en moeten spelen bij de sociale innovatie binnen de krachtwijken.'

Vensterschool

Een vensterschool, ook wel brede school genoemd, is een samenhangend netwerk van voorzieningen voor kinderen, jongeren en gezinnen in de buurt, met de school als middelpunt. Een vensterschool werkt hiervoor samen met andere instellingen zoals organisaties voor kinderopvang, welzijnsinstellingen en organisaties voor sport en cultuur. De vorm en de mate waarin dat gebeurt, is afhankelijk van lokale behoeften, mogelijkheden en omstandigheden. Het belangrijkste doel van de meeste vensterscholen is het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen tot twaalf jaar.

Nieuwe RAAK-projecten

Stichting Innovatie Alliantie keurt 22 RAAK-projectvoorstellen goed

De Stichting Innovatie Alliantie (SIA) heeft in de laatste beoordelingsronde 22 projecten goedgekeurd. Er zijn veertien MKB-projecten goedgekeurd, waarvan het project 'Go-4 Dakar' van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen als beste RAAK-MKB projectvoorstel werd beoordeeld. In geval van RAAK-Publiek zijn acht projectvoorstellen goedgekeurd. Het projectvoorstel 'Passend onderwijs, passende methoden' van Hogeschool InHolland werd door de commissie als beste beoordeeld. Hieronder vindt u een overzicht van de gehonoreerde projecten. Meer informatie over de projecten is te vinden op www.innovatie-alliantie.nl

Elf goedgekeurde projectvoorstellen RAAK-MKB

1. Go-4 Dakar, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
2. Moving Borders, Hogeschool van Amsterdam
3. Innovatie toeristische sector Noord Nederland, Hanzehogeschool Groningen
4. Innovatiekring Wooneconomie, 2, Hogeschool Zeeland
5. A perfect world, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
6. Positionering in veranderende Supply Chains, Fontys Hogescholen
7. Cross media, Saxion Hogescholen
8. Vision on life, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
9. Domotica in de zorg, Hogeschool Zeeland
10. Innovatieve toepassingen sensortechnologie in watersystemen, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
11. Free Discovery, 2, Hogeschool Leiden

Drie goedgekeurde projectvoorstellen RAAK MKB-light

1. Kwaliteitsverbetering en houdbaarheidsverlenging van vlees, Hogeschool van Hall Larenstein
2. Faalfactoren bij software advisering en implementaties voor performance management bij MKB, HAN
3. Innovatie in caravans, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen

Acht goedgekeurde projectvoorstellen RAAK Publiek

1. Passend onderwijs, passend methoden, Hogeschool InHolland
2. ICT ontzorgt in de zorg, Hogeschool van Amsterdam
3. Goeie Snap, Hogeschool Utrecht
4. Afstand en Nabijheid, Noordelijke Hogeschool Leeuwarden
5. Artistieke kennisproductie, Hogeschool van de Kunsten Utrecht
6. RegiZorg, Saxion Hogescholen
7. Oog voor Communicatie, Hogeschool Utrecht
8. Do Triage, HAN

RAAK in de hotelwereld

'Als ondernemer word je vaak een beetje bedrijfsblind'

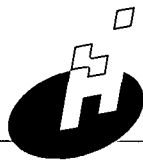
Ruud Bessems is directeur van Hotel Krijtland, een all round horeca bedrijf met 32 kamers en 18 appartementen. Het is een familiebedrijf in het middenklassensegment. Het hotel maakt deel uit van de Stichting Heuvellandhotels waarbij dertien hotels zijn aangesloten. Hotel Krijtland is bij verschillende RAAK-projecten betrokken: het RAAK-project 'Pastel' en het RAAK-project 'Van Hospitaal tot Hospitality'.

Pastel

Bessems raakte bij RAAK betrokken door zijn contacten met Hogeschool Zuyd. Bessems heeft de Hoge Hotelschool in Maastricht doorlopen, onderdeel van Hogeschool Zuyd, en zit in de vereniging van oud-leerlingen van de Hotelschool. Daarnaast neemt hij deel aan het samenwerkingsverband Heuvellandhotels dat contacten onderhoudt met de regionale overheden. Bessems: 'Binnen het RAAK-project 'Pastel' werkt Walk&Find (een cluster van gemeenten en ondernemers) samen met de Hogeschool Zuyd. Het doel van de samenwerking is het ontwikkelen van nieuwe producten in Zuid Limburg op het gebied van recreatie.' Een van die producten is PDA. Toeristen worden met PDA (interactieve navigatie software) en GPS (global positioning system) begeleid bij wandelroutes. Tijdens de wandeling biedt de PDA, als een soort van persoonlijke digitale gids, toeristische informatie over de omgeving, objecten of andere interessante punten. 'Deze nieuwe dienst geeft wandelen een hele nieuwe dimensie', zegt Bessems enthousiast. 'Ons streven is natuurlijk om de publieke belangstelling voor het wandelen in zuid Limburg vergroten.'

Van Hospitaal tot Hospitality

Binnen het project 'Van Hospitaal tot Hospitality' is onderzocht of samenwerking met ziekenhuizen een mogelijkheid is om de markt te verbreden. 'Studenten van Hogeschool Zuyd hebben interviews uitgevoerd bij onze gasten en een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden op de markt om extra business te genereren.' Het onderzoek is uitgemond in 'Helende Hellingen', een project tussen Orbis Medisch Zorgconcern Sittard en Heuvellandhotels. Dit project koppelt aanvullende elementen uit de sectoren zorg en toerisme aan elkaar en biedt patiënten met knie- of heupoperaties de mogelijkheid om te herstellen in de hotels die aan dit project deelnemen. Bessems is heel tevreden over de samenwerking met de hogeschool Zuyd. 'Door deze projecten zijn de contacten met de hogeschool enorm verbeterd. We kunnen gebruik maken van de expertise van de docenten en de studenten. Op technisch maar ook op marketinggebied krijgen we daardoor vaak hele nieuwe frisse ideeën. Als ondernemer word je vaak een beetje bedrijfsblind en op deze manier ontdek je weer nieuwe trends en doelgroepen. De interactie tussen theorie en praktijk wordt op deze manier ook zoveel beter.'

Nieuwjaarsbijeenkomst HBO-raad

Op woensdagmiddag 9 januari hield de HBO-raad een nieuwjaarsbijeenkomst. Deze vond plaats in de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in Den Haag. Voorzitter Doekle Terpstra van de HBO-raad ging in zijn toespraak in op drie belangrijke uitdagingen voor het hoger beroepsonderwijs in de komende periode: hogescholen willen de uitval bestrijden, het tekort

aan hoger opgeleiden helpen oplossen en de kwaliteit van het onderwijs verhogen. 'Maar dat is geen eenvoudige opgave', aldus Terpstra. Hij wees op het feit dat de hogescholen bereid zijn ambitieuze prestatieafspraken te maken met de minister als deze doelstellingen realistisch en haalbaar zijn. Wil de overheid de doelstellingen uit de strategische agenda voor het hoger

onderwijs gerealiseerd zien, dan moet het kabinet volgens Terpstra bereid zijn de middelen te verruimen. Kijk voor een videoweergave van de toespraak op www.hbo-raad.nl

Succesvolle televisie-uitzending van "De avond van de Nationale Rekenstoets"

Op tweede kerstdag keken ruim 400.000 mensen naar het televisieprogramma 'De avond van de Nationale Rekenstoets'. Onder de bezielende leiding van presentator Joost Prinsen streden dertig rekenwonders en tien bekende Nederlanders om het felbegeerde Gouden Telraam 2007.

Voorafgaand aan de uitzending vond de voorronde van de nationale Rekenstoets plaats. Zaterdag 24 november publiceerde de Volkskrant 20 sommen in de krant en op internet. Uit de meer dan 10.000 inzendingen werden dertig kandidaten geselecteerd om aan het programma deel te nemen. Ook veel scholen deden per klas mee aan de voorronde. De Dommeldalschool uit Geldrop won die schoolstrijd en vaardigde twee leerlingen af: David Rouw (12) en Ennie Wolters (11) van groep 8. Om zich te kwalificeren voor de finale werden twee rondes doorlopen. Daarbij was het aantal goede antwoorden leidend, maar bij gelijke stand werd de snelheid waarmee werd geantwoord doorslaggevend. De strijd werd nog eens extra onder druk gezet door de onderlinge vergelijking tussen vrouwen en mannen.

Twee mannen en een vrouw haalden de finale: de 39-jarige Joost Goslings, in het dagelijks leven werkzaam als actuair rekenaar, de 25-jarige stu-

dente geofysica Fransje Paagman en de internationale bridger Onno Eskes (40). Joost Goslings won uiteindelijk het Gouden Telraam 2007 en een reis naar Zuid-Afrika.

De nationale rekenstoets is een initiatief van de HBO-raad. Het programma is samen met de Volkskrant en de NPS tot stand gekomen. Met het programma wilde de HBO-raad aandacht vragen voor rekenvaardigheid als deel van de brede maatschappelijke discussie over kwaliteit van het onderwijs. De avond van de Nationale Rekenstoets werd mede mogelijk gemaakt door het Ministerie van OCW en de Stichting Bètatechniek.

Het programma is nog te bekijken op: <http://www.omroep.nl/nps/deavondvan/>

Reactie op de strategische agenda

Op 23 november heeft minister Plasterk van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de strategische agenda verstuurd aan de Tweede Kamer. Deze agenda, die de opvolger is van het vroegere Hoger Onderwijs en Onderzoeks Plan (HOOP), bevat de beleidsvoornemens voor de middellange termijn van de minister. Begin december heeft de Tweede Kamer gesproken over de agenda. De Kamer was op hoofdlijnen positief over de agenda. Wel heeft de minister toegezegd op onderdelen te komen met uitwerkingsnotities. In de aanloop naar het Kamerdebat heeft de HBO-raad de Kamer op de hoogte gesteld van het standpunt van de vereniging. Ook de HBO-raad is in hoofdlijnen positief over de strategische agenda. De vereniging kan zich goed vinden in de ambities van de minister. Wel heeft de HBO-raad kritische kanttekeningen ten aanzien van onder andere de geringe aandacht voor internationalisering en de weinige aandacht voor de inhoudelijke aansluiting vanuit mbo en vo op het hoger onderwijs.

Aan de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap uit de Tweede Kamer der Staten- Generaal

Den Haag, 6 december 2007

Op 26 november 2007 heeft het Kabinet de strategische agenda voor het hoger onderwijs en onderzoek vastgesteld en aan de Tweede Kamer aangeboden. Op 10 december zal uw Kamer deze agenda behandelen. Graag brengen wij door middel van deze brief onze reactie op de strategische agenda onder uw aandacht.

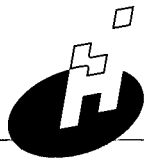
Wij hebben de strategische agenda van de minister beoordeeld tegen de achtergrond van de maatschappelijke opdracht van de hogescholen waaraan de hogescholen hun speerpunten ontlenen. Zij dienen zorg te dragen voor kwalitatief goed hoger onderwijs voor zoveel mogelijk studenten. Daarnaast dragen hogescholen bij aan innovatie in het mkb en in de publieke sector door kennis voor hen te ontwikkelen en te ontsluiten. Om deze doelstellingen te realiseren is het voor de hoge-

scholen van cruciaal belang dat zij in staat worden gesteld om het onderwijs te versterken door verhoging van het aantal contacturen en het intensiveren van de begeleiding van studenten voor wie het volgen van een opleiding in het hoger onderwijs een grote uitdaging is. Ook vraagt de versterking van de kwaliteit een substantiële investering in de verhoging van de kwaliteit van onze medewerkers en de versterking van het praktijkgerichte onderzoek aan hogescholen.

De HBO-raad is verheugd dat veel van de prioriteiten van de hogescholen gedeeld worden door de minister van OCW. Kwaliteit, een ambitieuze studiecultuur en de kwaliteit van de staf zijn centrale thema's in zijn strategische agenda. Daarbij is het bemoedigend dat de minister oog heeft voor de specifieke opgave van de hogescholen in dit verband. Zij zorgen voor groei van het aantal hoger opgeleiden, maar zij worden ook het meest geconfronteerd met de spanning tussen toename van het aantal studenten – ook uit niet-traditionele doelgroepen – enerzijds,

en verhoging van de kwaliteit en het niveau, alsmede verbetering van het studiesucces van studenten anderzijds. Wij zijn blij dat de minister de noodzakelijke substantiële investeringen wil plegen. Het is daarbij ook van belang dat studenten van niet-westerse afkomst extra worden gesteund. Wij ondersteunen daarom van harte het voornemen van de minister om specifiek te investeren in de begeleiding van deze studenten in de grote steden. Dit zou zich overigens moeten uitstrekken over alle hogescholen in de grote steden, die substantieel met deze problematiek worden geconfronteerd.

Wij willen bij deze thematiek ook een zorgpunt plaatsen. Om een goed eindniveau te realiseren is het noodzakelijk dat studenten bij aanvang van hun opleiding beschikken zowel over de noodzakelijke, generieke kennis en vaardigheden ten aanzien van rekenen/wiskunde en Nederlandse taal, als over een zekere algemene vorming. Juist met betrekking tot deze kennis en vaardigheden constateren wij hiaten. De reken- en taaltoetsen die gehouden

zijn bij instromende pabo-studenten laten zien dat veel studenten bij aanvang van de opleiding onvoldoende beheersing hebben van rekenen en taal. Wij betreuren het dat de minister deze problematiek weliswaar benoemt, maar geen concrete maatregelen voorstelt die bijdragen aan de verhoging van het niveau van startende hbo-studenten. Dit klemmt te meer omdat de HBO-raad hierover reeds in 2005 met minister Van der Hoeven afspraken had gemaakt. Hogescholen achten een verhoging van het niveau ten aanzien van deze basale kennis en vaardigheden noodzakelijk om een groei van het aantal hoger opgeleiden waar te kunnen maken en tegelijkertijd de kwaliteit van de opleidingen verder te versterken. Heldere afspraken tussen de bewindslieden van OCW, het mbo en het vo om deze niveauverhoging te realiseren zijn daarvoor noodzakelijk. Wij verzoeken uw kamer de minister te verzoeken om deze afspraken te realiseren.

In het verlengde hiervan zijn wij bereid afspraken te maken over de vermindering van de uitval. Deze afspraken dienen realistischer te zijn dan de gedachten die hierover in de strategische agenda worden ontvouwd. Immers, rendementsverhoging heeft een directe relatie met bijvoorbeeld de kwaliteit van de instroom en het expliciete beleid gericht op een toename van het aantal studenten in het hbo met een verschillende vooropleiding.

Het praktijkgericht onderzoek van de hogescholen draagt bij aan de ontwikkeling en ontsluiting van nieuwe kennis voor bedrijven en organisaties in de publieke sector. Maar daarnaast vervult dit praktijkgerichte onderzoek ook een wezenlijke functie binnen de hogeschool. De door lectoren en docenten ontwikkelde kennis krijgt een plek in het curriculum van de opleiding. Bovendien krijgen studenten de mogelijkheid om kennis en ervaring op te doen met het onderzoeken van de beroepspraktijk. Niet in de laatste plaats draagt dit onderzoek eraan bij dat docenten intensieve contacten onderhouden met het beroepenveld en zo werken aan vergroting van hun eigen professionaliteit. Evaluaties van het praktijkgerichte onderzoek laten zien dat deze doelstellingen daadwerkelijk worden bereikt. De minister geeft in zijn strategische agenda aan dat hij het belang van praktijkgericht

onderzoek onderschrijft en hij wil investeren in de uitbouw ervan. De hogescholen steunen dit voornemen. Op dit moment is er één lector per 1200 studenten. Versterking van de onderzoeksfunctie is noodzakelijk om meer studenten en docenten de mogelijkheid te bieden bij te dragen aan het onderzoeken van de beroepspraktijk. De toegezegde investering zien wij als een beperkte stap in de verdere uitbouw van deze functie. Om te komen tot een betere benutting van het onderzoek, zowel voor het bedrijfsleven als voor studenten en docenten is een verdere investering echter noodzakelijk.

Hogescholen kennen naast bacheloropleidingen een beperkt aantal masteropleidingen. Deze opleidingen richten zich op de verdieping van studenten in hun eigen vakgebied en op reflectie op complexe problemen in hun beroepsituatie. Om zo'n opleiding te kunnen volgen is het veelal noodzakelijk dat studenten reeds beschikken over enige jaren werkervaring. Hogescholen willen graag werken aan de uitbouw van dit type masteropleidingen. Dit is ook noodzakelijk omdat in veel maatschappelijke sectoren de behoefte aan dit type afgestudeerden sterk toeneemt. Wij zijn blij dat de minister de noodzaak van de uitbouw van deze beroepsgerichte masteropleidingen erkent. De beoogde investering zien wij als een bescheiden stap om uitvoering te geven aan het vergroten van het aantal afgestudeerden op masterniveau met een professionele oriëntatie.

Wij constateren dat de strategische agenda geen heldere ambities formuleert ten aanzien van de internationalisering van het hoger onderwijs. De agenda gaat te weinig in op de aanhaking van Nederland bij de Europese ontwikkelingen zoals de ontwikkeling van de Europese Hoger Onderwijs Ruimte, de internationale positionering van onze hogescholen, studentenmobiliteit en internationale uitwisseling van docenten en professionals uit de beroepspraktijk. Voor studenten, docenten en de afnemers van ho-afgestudeerden zijn dit zaken van wezenlijk belang. Het is daarom noodzakelijk dat de minister met de hogescholen en universiteiten komt tot een goede internationaliseringsagenda.

Voorts willen wij wijzen op het belang van het op- en bijscholen van werkne-

mers. Leven lang leren is een onderwerp waar werkgevers, werknemers en onderwijsorganisaties met grote regelmaat aandacht hebben gevraagd. Weliswaar hebben mbo-, hbo- en wo-instellingen ruimte gekregen voor het ontwikkelen van procedures om elders verworven competenties (EVC's) in kaart te brengen, maar toch moet worden geconstateerd dat het aantal werkenden dat kiest voor de combinatie van werken en studeren sterk achterblijft, ook in internationaal perspectief. Nederland kent de geringste stijging van alle EU-leden op dit terrein. Om te komen tot een substantiële verhoging van de deelname aan leven lang leren is het noodzakelijk dat wordt geïnvesteerd in mogelijkheden voor werknemers en werkzoekenden om verder te studeren zodat ze goed gekwalificeerd zijn op de arbeidsmarkt. Wij willen pleiten voor de vergroting van mogelijkheden voor werkenden om hun werk te combineren met een vervolgopleiding en voor het met kracht ontwikkelen van een beleidsinstrumentarium dat dat bevordert.

Tenslotte, veel voornemens uit de strategische agenda behoeven concretisering. Wij zijn bereid om hierover met de minister afspraken te maken ook wat betreft de noodzakelijke verantwoording. Daarbij is het van belang dat de juiste maatvoering wordt betracht, zowel van de kant van de minister als van de kant van de hogescholen. Verantwoording moet niet vertaald worden in toename van de administratieve lastendruk die ten koste gaat van het eigenlijke doel; meer kwaliteit en ambitieuze studiecultuur.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Het bestuur,
Doekle Terpstra, Ad de Graaf,
voorzitter secretaris

Reactie op “Leerkracht van Nederland”

Op 23 november jl. verscheen onder de naam “Leerkracht van Nederland” de langverwachte beleidsreactie van het kabinet op het rapport “LeerKRACHT!” van de commissie leraren onder leiding van Alexander Rinnooy Kan.

Het kabinet begint de nota met de constatering dat de kwaliteit en de prestaties van het Nederlandse onderwijs internationaal gezien van een goed niveau zijn, maar dit niveau onder druk staat. De kwaliteit van leraren wordt hierbij als doorslaggevend aangemerkt. Alles moet dan ook gericht zijn op het “voor de klas krijgen” van goede nieuwe docenten en het behouden van de huidige docenten. Om dit te bereiken kondigt het kabinet een reeks van maatregelen aan. Hierbij passeren o.a. een betere beloning voor leerkrachten, gezamenlijke eindtermen en een intensievere accreditatie voor de lerarenopleidingen.

In de volgende brief informeert de HBO-raad de fracties in de Tweede Kamer over haar reactie op de voornemens van het kabinet.

Aan de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen uit de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 november 2007

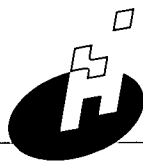
Op 23 november 2007 heeft het kabinet in reactie op het advies van de commissie Rinnooy Kan een concreet plan gepresenteerd om het lerarentekort aan te pakken en de kwaliteit en de positie van leraren te versterken. Lerarenbeleid moet ten doel hebben de kwaliteit van de professional zo hoog mogelijk te laten zijn, de beste mensen moeten ‘in de klas staan’! Dit vergt goede arbeidsvoorwaarden, uitstekende lerarenopleidingen, permanente educatie en loopbaanperspectieven die uitnodigend zijn voor scholing en voor het werkzaam willen zijn in het onderwijs. Hier ligt ons inziens de basis voor een statusverhoging van de professie.

Bij de instrumentatie van het lerarenbeleid moet lering worden getrokken uit ervaringen in het verleden. Dat betekent dat zorgvuldig moet worden omgegaan met het eigenaarschap, dat gewaakt moet worden voor een top-down benadering en dat maatregelen herkenbaar zijn voor en gedragen worden door het onderwijs.

Het actieplan van het kabinet levert goede aanzetten die zeker onze steun hebben. Een aantal voornemens roept bij ons vragen op. De voornemens met betrekking tot de lerarenopleidingen zijn eenzijdig gericht op een aantal randvoorwaardelijke aspecten en er wordt onvoldoende stilgestaan bij factoren die van wezenlijker invloed zijn op de positie en de kwaliteit van de lerarenopleidingen. Bijzondere aandacht vragen wij tenslotte voor de aanzienlijke bureaucratiserende gevolgen van sommige voornemens.

Omdat de Tweede Kamer reeds op 4 december a.s. een Algemeen Overleg voert met de minister over het actieplan, hebben wij er voor gekozen u op korte termijn een eerste reactie te doen toekomen. In deze reactie worden wij gehinderd door het ontbreken van een concreet bestedingsplan en een overzicht van de financiële dekking, waardoor een echte beoordeling van de relatie tussen taken en middelen niet goed mogelijk is.

De aantrekkelijkheid van de professie
Centraal in het actieplan staan de voornemens die betrekking hebben op de arbeidsvoorwaarden en de arbeidsverhoudingen. Deze spitsen zich weliswaar toe op het funderend onderwijs maar hebben een bredere reikwijdte. De hogescholen stellen vast dat op de twee belangrijke onderdelen wordt aangesloten bij ontwikkelingen die bij de hogescholen inmiddels heb-

ben plaatsgevonden en bij afspraken die de HBO-raad met sociale partners heeft gemaakt. Het terugbrengen van het aantal periodieken van 18 naar 12 en de verdwijning van de automatische periodiek is reeds per 1 januari 2006 in het hbo van kracht geworden.

Ook de toename van de doorgroeimogelijkheden in docentfuncties en de daarmee verbonden verandering in de functiemix staan hoog op onze agenda. Voorjaar 2007 zijn de sociale partners in het hbo met elkaar overeen gekomen om het aantal onderwijsfuncties boven de hoogste lesgevende schaal (schaal 12) te verdubbelen. Hiermee worden nieuwe functies gecreëerd waardoor de huidige en de toekomstige professional geboeid wordt en blijft door het hoger beroepsonderwijs. De sociale partners in het hbo hebben afgesproken dat zij bereid zijn een aanzienlijk deel van het budget voor professionalisering en loopbaanontwikkeling voor eigen rekening te nemen. Daarnaast is financiële steun van het kabinet onontbeerlijk (oplopend tot m€ 100).

Lerarenopleidingen

Een beleid dat zich richt op het lerarentekort en de kwaliteit van de professie heeft als noodzakelijk complement kwalitatief goede lerarenopleidingen. De verantwoordelijkheid voor kwalitatief goede lerarenopleidingen ligt bij de lerarenopleidingen zelf. Zij dienen de lerarenopleidingen aantrekkelijker te maken voor grotere groepen studenten, zij moeten de kwaliteit van de lerarenopleidingen niet alleen garanderen maar ook verder verhogen en zij kunnen hier dan ook op worden aangesproken.

De kabinetsreactie stelt teleur. Tot de kern teruggebracht richt het actieplan van het kabinet zich op de ontwikkeling van gezamenlijke eindtermen en examens, en op de ontwikkeling van een gezamenlijke kennisbasis waarin staat geformuleerd wat de noodzakelijke kennis is waaraan afgestudeerden moeten beschikken.

De lerarenopleidingen zijn inmiddels druk doende met de verdere invulling van bedoelde kennisbasis. Dat hierover een dialoog plaatsvindt met het werkveld is in onze sector een door de hogescholen overeengekomen voorwaarde alvorens tot vaststelling kan worden overgegaan. Wij zien niet de meerwaarde van gezamenlijke exa-

mens. De kwaliteit van toetsing is nu al een expliciet onderdeel van de accreditatie door de NVAO en recent heeft de staatssecretaris de NVAO verzocht aan te geven of de accreditatie van de lerarenopleidingen een intensiever visitatietraject noodzakelijk maakt. In reactie hierop heeft de NVAO op 22 november 2007 voorstellen gedaan voor een nadere aanscherping van de visitaties en accreditaties. Dat daarbij onder meer wordt gekozen voor een intensiever visitatietraject en uitbreiding van de tijd die beschikbaar is voor de beoordeling op locatie roept bij ons geen bezwaren op.

Wij begrijpen de noodzaak van externe borging en legitimatie van de kwaliteit van de lerarenopleidingen. Stapeling van maatregelen via NVAO, inspectie, gezamenlijke examens leidt tot toename van verantwoordingslast en niet tot meer kwaliteit. De hogescholen bepleiten maatvoering in de verantwoordingsinzet, waarbij moet worden aangesloten bij bestaande arrangementen met een NVAO die is belast met de externe beoordeling van de kwaliteit van opleidingen.

Veel belangrijker factoren die van belang zijn voor de kwaliteit van lerarenopleidingen blijven jammer genoeg onbenoemd in het actieplan van het kabinet.

Kwaliteit van een opleiding start met de kwaliteit van de instroom. Inmiddels is bekend dat de basiskennis van rekenen en taal bij een te groot aantal van de studenten dat naar de PABO gaat, onvoldoende is. Het afnemen van reken- en taaltoetsen en het aanbieden van remediërende programma's leidt er gelukkig toe dat een belangrijk deel van de studenten toch kan doorstromen naar het tweede jaar. Oorspronkelijk was het de bedoeling dat deze toetsen slechts voor een periode van drie jaar zouden worden afgenomen. Immers, in de beleidsagenda lerarenopleidingen (voorjaar 2005) is met de minister overeengekomen dat zij uiterlijk eind 2006 maatregelen in uitvoering zou hebben genomen die garanderen 'dat studenten die zich voor de PABO inschrijven beschikken over een substantieel hoger niveau van taal- en rekenvaardigheid dan thans (2005) gemiddeld het geval is'. Het kabinet volstaat nu met de mededeling dat eind 2007 de Expertgroep doorlopende leerlijnen rekenen en taal met

een advies komt en dat de reken- en taaltoets nog enige tijd moet worden gecontinueerd.

Wij stellen vast dat de hogescholen invulling hebben gegeven aan de afspraak in de beleidsagenda. Dat geldt niet voor de door de minister afgegeven garantie. Vast staat nu dat het nog enige jaren zal duren voordat de minister echt de garantie biedt die eerder was toegezegd. In plaats van het scheppen van tijd en ruimte voor verdieping, zal tijd en ruimte nu moeten worden benut voor bijspijkeren.

In bredere zin achten de lerarenopleidingen het van belang dat meer aandacht wordt geschonken aan wat wel kan worden genoemd 'bildung' in het curriculum. Docenten dienen niet alleen een goede vakdocent en pedagoog te zijn, ze zijn tevens 'leermeester' die vanuit een zekere culturele bagage kunnen putten bij de uitvoering van de professie. De mogelijkheid om hier voldoende ruimte voor te bieden in het curriculum is beperkt. In de afgelopen decennia is het programma van de PABO regelmatig verbreed met nieuwe leergebieden. De tweedegraads lerarenopleidingen blijven worstelen met het feit dat zij moeten opleiden voor alle routes van het vmbo (met een belangrijk verschil tussen theoretische leerweg en de overige leerwegen), de onderbouw havo/vwo en de bvesector. Elk van deze onderwijstypen stelt eigen eisen aan de docent. De brede oriëntatie van de tweedegraads lerarenopleidingen staat hierdoor op gespannen voet met de mogelijke verdieping.

Aparte aandacht vragen wij voor de lerarenopleidingen in de grote steden. Bij de PABO's constateren wij dat een groot aantal allochtone studenten niet slaagt voor de reken- en taaltoets. Ondanks het feit dat zij over een mbo of een havo-diploma beschikken, hebben zij een belangrijke achterstand op sommige kennisgebieden. Het is te eenvoudig om dit te reduceren tot

de vakken rekenen en taal. Zeker bij veel van deze studenten is sprake van leerachterstanden op meer gebieden, waardoor bijvoorbeeld de wens om meer aandacht te kunnen besteden aan 'bildungsaspecten' in het onderwijs sterk onder druk staat.

De breedte van de programma's en de kwaliteit van een deel van de instroom doen de vraag opkomen of een vierjarige opleiding voor een deel van de studenten niet te kort is, of niet gekozen zou kunnen worden voor een grondige intake op grond waarvan studenten de mogelijkheid krijgen aangeboden een soort schakeljaar te volgen.

Kwaliteit van de professie vereist loopbaanontwikkeling en verdere scholing. Complementair hieraan is de ontwikkeling van lerarenopleidingen die niet alleen bachelor-opleidingen aanbieden, maar tevens in samenwerking met scholen kunnen werken aan de kwaliteit en de vernieuwing van het onderwijs. Positief zijn wij over de voorgenomen uitbreiding van het aantal lectoren dat zich onder meer zal richten op 'evidence based' onderwijs. De ontwikkeling van een breder aanbod van master-opleidingen aan de lerarenopleidingen is noodzakelijk als bijdrage aan zowel de behoefte aan loopbaanontwikkeling en professionalisering in het onderwijs, als aan de kwaliteitsverhoging van lerarenopleidingen.

De hogescholen willen graag met het kabinet over bovenstaande aandachtspunten spreken. Juist de lerarenopleidingen worden geconfronteerd met de spanning tussen de noodzaak van toename van de instroom, de kwaliteit hiervan, de noodzaak de kwaliteit van de opleiding te verhogen en de studie-uitval te verlagen. Een actieplan van het kabinet dat zich concentreert op meer toezicht en verantwoording, codificatie van kennisbasis en centrale examens, maar veel wezenlijker determinanten voor kwaliteit buiten beschouwing laat, is teleurstellend en weinig inspirerend.

Flankerende initiatieven

Het investeren in arbeidsvoorwaarden laat het kabinet vergezeld gaan van een groot aantal flankerende initiatieven. De totstandkoming van een beroepsvereniging van leraren lijkt ons een aangelegenheid van de beroepsgroep zelf. Een register van leraren kan zinvol zijn, echter vooral wanneer aan registratie rechten en sancties zijn

verbonden. Indien dat niet het geval is, komt de vraag naar de meerwaarde van een register direct op.

Grote aarzeling hebben wij bij de oprichting van een apart scholingsfonds op afstand van de (hoge)scholen. Het komt ons voor dat scholing en loopbaanontwikkeling in nauwe samenhang met elkaar en met de specifieke ontwikkeling van een (hoge)school zouden moeten worden gezien. Zeker wanneer een landelijke voorziening - zoals door het kabinet lijkt te worden voorgestaan - specifieke prioriteiten definieert waarvoor middelen beschikbaar worden gesteld, is er een discrepantie tussen het doel (scholing in relatie tot loopbaanontwikkeling van de docent) en het middel van een landelijk orgaan dat gaat formuleren welk soort scholing wel dan wel niet in aanmerking komt voor subsidie.

Aarzelingen hebben wij ook ten aanzien van een nieuw te vormen Stichting van het Onderwijs. De hogescholen zijn beducht voor wederom een nieuwe constructie waar op grote afstand van het onderwijs in abstracte bewoordingen wordt gesproken over knelpunten en oplossingsrichtingen op tal van terreinen. Indien partijen de totstandkoming van een dergelijke stichting toch wenselijk vinden, zijn wij voorstander van een constructie naar analogie van de Stichting van de Arbeid. De enige taak zou dan gelegen zijn in het voorbereiden van een voorjaars- en najaarsoverleg met het kabinet waarbij de kabinetsdelegatie een bredere samenstelling kent dan uitsluitend de bewindslieden van OCW. Teneinde zorg te dragen voor een beperking van de bureaucratie die hiermee vergezeld gaat, stellen wij voor de kosten van deze Stichting te laten dragen door de sociale partners en niet door de overheid.

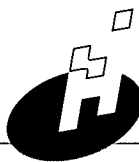
De hogescholen vinden het begrijpelijk dat het kabinet het beschikbaar stellen van extra middelen aan een aantal voorwaarden verbindt. Echter, in de uitwerking van een en ander zouden wij u willen verzoeken het actieplan kritisch te beschouwen op overbodige bureaucratiserende effecten. Dit geldt voor de initiatieven genoemd in de paragrafen 2.1. tot en met 2.4, maar ook voor de wijze waarop het kabinet resultaatafspraken wil maken met sociale partners en met individuele scholen. Zo staat op bladzijde 25 dat er een jaarlijkse afrekening plaatsvindt

op sector- en schoolniveau. Nulmetingen, voortgangsmetingen, toekenningen, terugvorderingen en no cure no pay. Nogmaals willen de hogescholen benadrukken dat begrip bestaat voor overeen te komen prestatie-afspraken, maar in dit actieplan wordt het vertrouwensbeginsel op te grote afstand geplaatst.

Het bestuur,

Doekle Terpstra,
Voorzitter

Ad de Graaf,
secretaris

Jaarcongres HBO-RAAD

Beurs-World Trade Center Rotterdam

24 april 2008

Thema: De kunst van kwaliteit

Het jaarcongres 2008 van de HBO-raad staat dit jaar geheel in het teken van het uitwisselen van ervaringen en visies op het gebied van kwaliteit. Hogescholen en hun relaties verzorgen presentaties op het gebied van de volgende thema's:

- omgaan met talentontwikkeling;
- kennis en vaardigheden: borging en verankering;
- kwaliteit en studiesucces;
- modern en inspirerend docentschap.

Sprekers

In het podiumprogramma treden voorlopers uit het maatschappelijk krachtenveld in debat met deskundigen vanuit het hbo over onderwerpen die van invloed (kunnen) zijn op de kwaliteit van het onderwijs. U ziet bijvoorbeeld:

Roel Kuiper (lector Samenlevingsvraagstukken aan de Christelijke Hogeschool Ede en de Gereformeerde Hogeschool Zwolle, lid van de Eerste Kamer voor de ChristenUnie),

Marjan Oudeman (voorzitter van de directie van Corus) en Paul Schaffer (publicist, lid van de Partij van de Arbeid en bijzonder hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam).

De dagvoorzitter is dit jaar wederom Wouke van Scherrenburg.

De toegangsprijs is dit jaar ook weer slechts € 75,-. U kunt zich inschrijven via onze website www.hbo-raad.nl. Het verdient echter aanbeveling dit – indien van toepassing – via de contactpersoon van uw hogeschool te laten verlopen.

Meer informatie over aanmelding, doelgroep en inhoud zie www.hbo-raad.nl.

Digitale tips

Parlementaire informatie

De website www.overheid.nl biedt toegang tot alle informatie van de Nederlandse overheid op internet. Via deze site, onder officiële publicaties, zijn onder andere wetsvoorstellen en Kamerstukken op te vragen. Onder wet- en regelgeving kunt u de regelingen uit de Staatscourant terugvinden.

Onlangs zijn de volgende parlementaire stukken uitgebracht:

Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid; Brief minister ter aanbieding van 'Het Hoogste Goed, Strategische agenda voor het hoger onderwijs-, onderzoek- en wetenschapsbeleid'

De Strategische agenda geeft een visie op het hoger onderwijs en onderzoek aan de hand van de belangrijkste maatschappelijke ontwikkelingen. Als bijlage bij de Strategische agenda gaat hierbij tevens 'Kennis in kaart', waarin de stand van zaken van het hoger onderwijs en onderzoek wordt weergegeven.

Kamerstuk 2007-2008, 31288, nr. 17, Tweede Kamer

De strategische agenda en kennis in kaart zijn te downloaden op www.minocw.nl

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2008; Brief minister ter aanbieding Studentenmonitor 2006.

Bij deze brief biedt minister Plasterk (OCW) de Kamer de Studentenmonitor 2006 aan. Dit is een jaarlijks terugkerend onderzoek onder hbo- en wo-studenten en is belangrijk voor het monitoren van effecten van het beleid op het gebied van hoger onderwijs en studiefinanciering. Dit jaar besteedt de Studentenmonitor uitgebreid aandacht aan de overgang van bachelor naar master.

Kamerstuk 2007-2008, 31200 VIII, nr. 127, Tweede Kamer

De studentenmonitor 2006 staat op www.minocw.nl

Hoger Onderwijs-, Onderzoek- en Wetenschapsbeleid; Brief minister met de strategische agenda voor het hoger onderwijs-, onderzoek- en wetenschapsbeleid.

Deze agenda vervangt het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) (kamerstukken 29410) en het Wetenschapsbudget (kamerstukken 29338). In deze strategische agenda worden de ambities van het beleidsprogramma van de regering 'Samen werken, samen leven 2007-2011' verdiept. Minister Plasterk (OCW) heeft deze agenda opgesteld na grondig overleg met de hogescholen, universiteiten, onderzoeksinstituten en studenten. In de agenda zijn gemeenschappelijke doelen opgenomen met veel aandacht voor de grote vraagstukken, die aan de orde zijn gesteld in o.a. de recente OESO-review van het Nederlandse hoger onderwijs en onderzoek. Kamerstuk 2007-2008, 31288, nr. 1, Tweede Kamer

Werken in het onderwijs; Brief minister met het actieplan LeerKracht van Nederland.

Dit Actieplan LeerKracht van Nederland is een concreet plan om het lerarentekort aan te pakken en de kwaliteit en de positie van leraren te versterken. Het vormt de reactie op het in september 2007 uitgebrachte advies LeerKracht! van de Commissie Leraren en het advies van de Onderwijsraad Leraarschap is eigenaarschap. Kamerstuk 2007-2008, 27923, nr. 45, Tweede Kamer

Studiebelasting in het hoger onderwijs; Verslag algemeen overleg van 6 november 2007, onder meer over spookvakken hbo en cadeaupunten.

Betreft algemeen overleg van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap met minister Plasterk (OCW) van 6 november 2007. Kamerstuk 2007-2008, 31132, nr. 3, Tweede Kamer

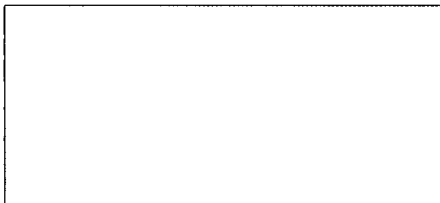
Verdrag inzake de erkenning van kwalificaties betreffende hoger onderwijs in de Europese regio; Lissabon, 11 april 1997. Brief minister inzake stilzwijgende goedkeuring van het verdrag, en met toelichtende nota.

Het verdrag heeft tot doel de erkenning van diploma's tussen de verdragsluitende partijen te vereenvoudigen en te verbeteren. Het betreft het wederzijds erkennen van kwalificaties van afgeronde opleidingen in het hoger onderwijs, van diploma's die toelating geven tot het hoger onderwijs, van diploma's die toegang geven tot een vervolgopleiding (bijvoorbeeld de wetenschappelijke promotie) en het erkennen van studietijdvakken binnen opleidingen in het hoger onderwijs.

De voornaamste strekking van het verdrag is dat de bewijslast bij de erkenning van getuigschriften en diploma's wordt omgekeerd. De bewijslast komt bij de onderwijsinstellingen en de overheid te liggen.

Het verdrag heeft een toegevoegde waarde ten opzichte van het gemeenschapsrecht, omdat het verdrag de academische erkenning van diploma's betreft, terwijl het gemeenschapsrecht betrekking heeft op de beroepsmatige erkenning van diploma's.

Kamerstuk 2007-2008, 31284, nr. A/1, Eerste/Tweede Kamer

Colofon:

Informatieblad van de HBO-raad, vereniging van hogescholen. Verschijnt negen keer per jaar.

Uitgever

Informatie & Communicatie

HBO-raad

Postbus 123

2501 CC Den Haag

Telefoon: 070 312 21 21

Fax: 070 312 21 00

e-mail: post@hbo-raad.nl

internet: www.hbo-raad.nl

Abonnementenadministratie

Carla van der Sluis

Abonnementstarieven

€ 30,- per studiejaar; indien verzendadres ongelijk is aan het factuuradres € 35,-.

Zonder schriftelijke opzegging voor 1 augustus van het jaar, wordt een abonnement automatisch voor één jaar verlengd.

Fotografie

Hans Stakelbeek

Druk

Koninklijke Van Gorcum BV, Assen

ISSN 0912-0113

